

OECD *Multilingual Summaries* The Ocean Economy in 2030

Summary in Polish

Przeczytaj całą publikację pod adresem: [10.1787/9789264251724-en](https://doi.org/10.1787/9789264251724-en)

Gospodarka oceaniczna w 2030 roku

Streszczenie w języku polskim

Oceany uznawane są często za nową granicę ekonomiczną. Kryją w sobie obietnicę ogromnego bogactwa zasobów i wyjątkowe możliwości pobudzenia wzrostu gospodarczego, poziomu zatrudnienia i innowacyjności. Coraz częściej uznawane są one za element niezbędny do stawienia czoła globalnym wyzwaniom, które pojawią się w najbliższych dekadach - poczynając od bezpieczeństwa żywnościowego i zmian klimatu do zaopatrzenia w energię, zasoby naturalne i polepszenie opieki medycznej. Posiadające ogromne możliwości w kwestii rozwiązywania tych problemów oceany dotknięte są jednak już dzisiaj nadmierną eksploatacją, zanieczyszczeniami, spadkiem bioróżnorodności i zmianami klimatu. Aby w pełni wykorzystać ich potencjał, konieczne więc będzie przyjęcie odpowiedzialnego i zrównoważonego podejścia do ich rozwoju gospodarczego.

Gospodarka oceaniczna obejmuje oparte na oceanach gałęzie przemysłu (takie jak transport, rybołówstwo, morska energia wiatrowa, biotechnologia morska) oraz naturalne zasoby oceanów i usługi ekosystemów (ryby, szlaki żeglugowe, pochłanianie dwutlenku węgla i tym podobne). Jako że oba elementy są ze sobą nierozdzielnie połączone, niniejszy raport porusza liczne aspekty usług ekosystemów oraz zarządzania opartego na ekosystemie, koncentrując się na ich wymiarze przemysłowym.

Światowa gospodarka oceaniczna - określona jako wkład przemysłu opartego na zasobach oceanów do wydajności produkcyjnej i rynku zatrudnienia - ma znaczącą wartość. Wstępne obliczenia wykonane na podstawie bazy danych OECD Ocean Economy Database wskazują, że produkt gospodarki oceanicznej wyniósł w 2010 roku 1,5 biliona USD, czyli ok. 2,5% światowej wartości dodanej brutto. Jedną trzecią ogólnej wartości dodanej brutto przemysłu opartego na zasobach oceanów stanowiła eksploatacja podmorskich złóż ropy naftowej i gazu ziemnego. Na kolejnych miejscach znalazła się zaś turystyka morska i nadmorska, produkcja urządzeń morskich oraz porty. W 2010 roku branża morska bezpośrednio zatrudniła ok. 31 milionów pracowników pełnoetatowych. Największymi pracodawcami były sektory rybołówstwa (jedna trzecia miejsc pracy) oraz turystyki morskiej i przybrzeżnej (prawie jedna czwarta miejsc pracy).

Działalność gospodarcza na obszarach oceanicznych szybko rośnie, co spowodowane jest zmianami dotyczącymi przyrostu ludności na świecie, wzrostu ekonomicznego, rozwoju handlu i przychodów, klimatu i środowiska oraz technologii. Znaczącą przeszkodą w rozwoju gospodarki oceanicznej jest jednak aktualny, pogarszający się stan wód. Oceany pochłonęły znaczną część dwutlenku węgla, którego emisja związana z działalnością człowieka zwiększyła się z czasem, a to doprowadziło do ich zakwaszenia. Temperatura i poziom wód morskich podnoszą się, a prądy oceaniczne zmieniają się, co powoduje spadek bioróżnorodności oraz zniszczenie siedlisk naturalnych, zmiany w zasobach rybnych i schematach migracyjnych oraz zwiększenie prawdopodobieństwa wystąpienia groźnych zjawisk pogodowych. Szanse dla przyszłego rozwoju oceanów są ograniczane także przez zanieczyszczenia źródeł lądowych - zwłaszcza produkty pochodzenia rolniczego, chemikalia oraz makro- i mikrodrobiny plastiku, które wpadają do oceanów z rzek - oraz nadmierne połowy i wyczerpanie zasobów rybnych w wielu częściach świata.

W perspektywie na rok 2030 wiele gałęzi przemysłu opartego na zasobach oceanicznych ma możliwość przewyższenia ogólnego wzrostu gospodarki światowej zarówno jeśli chodzi o tworzoną wartość dodaną, jak i liczbę miejsc pracy. Według wstępnych szacunków zakładających utrzymanie się aktualnych tendencji w latach 2010-2030 wartość gospodarki oceanicznej w światowej wartości dodanej mogłaby zwiększyć się ponad dwukrotnie, przekraczając 3 biliony USD. Szczególnie silny wzrost oczekiwany jest w branży akwakultury morskiej, morskiej energii wiatrowej, przetwórstwa rybnego oraz budowy i remontów statków. Branże przemysłu oceanicznego mogą mieć także duży wpływ na wzrost liczby miejsc pracy. Jeśli obecne trendy utrzymają się, w 2030 roku pełnoetatowe zatrudnienie mogłoby w nich znaleźć ok. 40 milionów pracowników. Szacuje się, że najszybszy wzrost liczby miejsc pracy nastąpi w sektorach morskiej energii wiatrowej, akwakultury morskiej, przetwórstwie rybnym oraz działalności portowej.

Ocenia się, że postęp naukowy i techniczny odegra w kolejnych dekadach kluczową rolę zarówno w stawianiu czoła wielu wspomnianym powyżej wyzwaniom związanym ze środowiskiem oceanicznym, lecz także w dalszym rozwoju działalności gospodarczej opartej na oceanach. Innowacje technologiczne - np. w dziedzinie materiałów, inżynierii i technologii podwodnej, czujników i przetwarzania obrazów, technologii satelitarnych, komputeryzacji i analizy danych, systemów autonomicznych, bio- i nanotechnologii - mogą być wykorzystywane w każdym sektorze gospodarki oceanicznej.

Konieczne będzie, aby regulacje prawne i sposoby zarządzania utrzymały tempo tak szybkich zmian. Świat jest coraz bardziej dwubiegunowy i przeżywa coraz większe trudności w tworzeniu międzynarodowych ugod w kwestii globalnych i regionalnych rozwiązań dotyczących środowiska i przemysłu oceanicznego. Przewiduje się, że regulacje dotyczące działań na obszarach morskich nadal będą silnie zależne od poszczególnych sektorów, a powstające gałęzie przemysłu będą wcielane do istniejących, fragmentarycznych ram regulacyjnych.

Przyszły wzrost przemysłu opartego na oceanach w skali szacowanej w niniejszym raporcie wskazuje na możliwość wystąpienia zwiększonych nacisków na zasoby oceanów i obszary morskie, już teraz znajdujących się pod znaczną presją nie tylko na terenach wyłącznych stref ekonomicznych (WSE), na których większość tych działań ma miejsce. Tak znaczna nieudolność w skutecznym i terminowym ograniczaniu tych presji wynika w dużym stopniu z zakorzenionego sektorowego podejścia do gospodarki morskiej. W odpowiedzi na zjawisko rosnącej presji w ostatnich latach wiele krajów i regionów wprowadziło w życie strategiczne ramy polityki na rzecz lepszego zarządzania oceanami w należących do nich WSE. Aby zarządzanie oceanami stało się bardziej wydajne, w najbliższej przyszłości będzie trzeba usunąć jeszcze wiele istniejących przeszkód.

Niniejszy raport przedstawia szereg zaleceń na rzecz wzmocnienia zrównoważonego rozwoju gospodarki oceanicznej, które mają na celu polepszenie długoterminowych perspektyw dla gałęzi przemysłu opartych na zasobach oceanów oraz ich wkładu we wzrost i zatrudnienie i jednocześnie zarządzanie nimi w sposób odpowiedzialny i zrównoważony.

- **Rozwój międzynarodowej współpracy w dziedzinie nauki i technologii morskich mającej na celu pobudzenie innowacyjności i wzmocnienie zrównoważonego rozwoju gospodarki oceanicznej.** Wiąże się to między innymi z: podjęciem analizy porównawczej i przebudowaniem roli polityk rządowych w sektorze gospodarki morskiej na całym świecie, w szczególności w odniesieniu do ich skuteczności w pobudzaniu i wspieraniu innowacji technologicznych w branży morskiej; realizacji międzynarodowych sieci umożliwiających wymianę opinii i doświadczeń w tworzeniu centrów doskonalenia, inkubatorów innowacji i innych organizmów na rzecz innowacji w dziedzinie wielobranżowych technologii morskich; a także z poprawą wymiany technologii i innowacji między krajami na różnych poziomach rozwoju.
- **Ulepszanie zintegrowanego zarządzania oceanami.** Chodzi tu w szczególności o lepsze wykorzystanie narzędzi analizy ekonomicznej i narzędzi ekonomicznych w procesach zintegrowanego zarządzania oceanami, na przykład poprzez tworzenie międzynarodowych platform wymiany wiedzy, doświadczeń i najlepszych praktyk oraz poprzez zwiększenie wysiłków w celu oceny efektywności ekonomicznej inwestycji publicznych w dziedzinie badań i obserwacji morskich. Należy również dążyć do takiego promowania innowacji w strukturach zarządzania, procesach i zobowiązaniach podmiotów zainteresowanych, aby zintegrowane zarządzanie oceanami stało się bardziej skuteczne, wydajne i powszechne.
- **Poprawa bazy statystycznej i metodologicznej na poziomie krajowym i międzynarodowym w celu pomiaru skali i wydajności przemysłu opartego na oceanach i jego udziału w**

gospodarce. Wśród wielu różnych działań może chodzić tu między innymi o rozwój bazy danych OECD Ocean Economy Database.

- **Zwiększanie możliwości przewidywania rozwoju branży morskiej,** w tym ocena przyszłych zmian w przemyśle opartym na oceanach oraz dalszy rozwój zdolności OECD do modelowania trendów w zarządzaniu oceanami w skali światowej.

© OECD

Niniejsze podsumowanie nie jest oficjalnym tłumaczeniem materiałów OECD.

Kopiowanie niniejszego podsumowania jest dozwolone pod warunkiem zamieszczenia informacji o prawach autorskich OECD i tytułu oryginalnej publikacji.

Wielojęzyczne podsumowania są tłumaczeniami fragmentów dokumentów OECD, pierwotnie opublikowanych w językach angielskim i francuskim.

Są one dostępne bezpłatnie w internetowej księgarni OECD: www.oecd.org/bookshop

Dokładniejsze informacje można uzyskać, kontaktując się z Działem Praw Autorskich i Tłumaczeń w Dyrektoracie do Spraw Publicznych i Komunikacji: rights@oecd.org , faks: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Zachęcamy do odwiedzania naszej strony internetowej: www.oecd.org/rights

[Przeczytaj pełną wersję w języku angielskim w iBibliotece OECD!!](#)

© OECD (2016), *The Ocean Economy in 2030*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264251724-en